

Nr. ____ din _____ 2011

Ministerul Mediului al Republicii Moldova
Vice ministrului dl. Lazăr Chirică
Str. Cosmonauților 9
Mun. Chișinău, MD-2005

Avizul CALM privind proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor

1. Considerații generale

În fapt, la data de 28 iulie 2011 în adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit adresarea din partea Ministerului Mediului al Republicii Moldova privind remiterea spre examinare și avizare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor.

CALM a analizat prevederile proiectului Hotărârii de Guvern menționate, nota informativă la proiectul HG, precum și proiectul Regulamentului propriu-zis privind depozitarea deșeurilor, prin prisma respectării drepturilor și principiilor autorităților administrației publice locale.

2. Legislația aplicabilă:

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă Nr. 435-XVI din 28.12.2006
- ❖ Legea privind administrația publică locală Nr. 436-XVI din 28.12.2006

3. Analiza proiectului Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor

Cu notă de prioritate, Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) își exprimă susținerea adoptării acestui proiect al HG și salută tendințele de armonizare a legislației Republicii Moldova cu acquis-ul comunitar, într-u diminuarea poluării atmosferice.

Totodată, cu titlu de recomandare, dorim să atragem atenția asupra faptului necesității consultării nu doar a legislației de specialitate atunci când se elaborează un act normativ/legislativ special, ci și coroborarea prevederilor acestuia cu legislația din domeniul administrației publice locale, în cazul în care organele APL sunt vizate de către actul respectiv.

În urma analizei proiectului Regulamentului privind incinerarea deșeurilor, CALM a identificat careva neconcordanțe cu legislația de profil ce vizează drepturile, interesele, principiile de activitate ale autorităților administrației publice locale, care vor fi prezentate în cele ce urmează.

4. Prescrierea obligațiilor pentru autoritățile publice locale de către autoritățile publice centrale în textul proiectului Regulamentului

4.1. La pct. 15 al proiectului Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, legiuitorul prevede următoarele:

„Autoritățile administrației publice locale trebuie să țină cont de prevederile Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor, ale Programului național de gestionare a deșeurilor, aprobate de Guvern precum și de programele regionale de gestionare a deșeurilor, pentru construcția depozitelor regionale de deșeuri”.

Analizând prevederile acestui punct, se denotă tenta obligatorie și indicativă a legiuitorului de a prescrie un comportament anumit organelor autorităților publice locale. Acest fapt contravine în totalitate prevederilor art. 6 alin. (3) al Legii privind administrația publică locală: „Între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege”.

În același context, Constituția Republicii Moldova prevede expres la art. 109 principiile de bază ale administrării publice locale:

„(1) Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

(2) Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.”

4.2. Pct. 68 al prezentului proiect de Regulament de asemenea prescrie un anumit comportament autorităților publice locale: „Autoritățile administrației publice locale vor iniția acțiuni pentru deschiderea unui depozit la nivel regional în situația în care depozitul în operare atinge circa 75% din capacitatea proiectată.” Din textul pct. 68 al proiectului Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, iarăși suntem martori ai impunerii autorităților publice locale de a deschide un depozit la nivel regional în situația în care depozitul în operare atinge circa 75% din capacitatea proiectată.

Luând în considerație faptul că depozitele de stocare a deșeurilor se află în proprietatea APL, este indicat de a lăsa la latitudinea acestora decizia de a deschide sau nu depozite la nivel regional. În acest sens, se impune textul pct. 68 într-o altă redacție ce ar comporta un caracter de recomandare: „Se recomandă autorităților administrației publice locale de a iniția acțiuni pentru deschiderea unui depozit la nivel regional în situația în care depozitul în operare atinge circa 75% din capacitatea proiectată.”

4.3. Pct. 20 al proiectului Regulamentului din nou prescrie un comportament obligatoriu pentru autoritățile publice locale vizavi de modul de gestionare a bunurilor care se află în proprietatea sau gestiunea nemijlocită a acestora: „Autoritățile administrației publice locale iau măsuri ca atât costurile prevăzute pentru organizarea și exploatarea unui depozit de deșeuri municipale, cât și costurile estimate pentru închiderea și urmărirea post-inchidere a depozitului să fie acoperite de prețul practicat de operator pentru depozitarea fiecărui tip de deșeu în acel depozit”. Din nou observăm o imixtiune a legiuitorului în treburile autorităților publice locale în managementul bunurilor pe care de administrează sau de care dispune cu drept de proprietate. Acest fapt este inadmisibil și din aceste considerente facem trimitere la prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova.

Astfel art. 3 al legii privind administrația publică locală stabilește principiile de bază ale administrării publice locale:

„(1) Administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.

(2) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat”.

De asemenea articolul 3 al legii privind descentralizarea administrativă prevede principiile descentralizării administrative, printre care se enumeră și „principiul autonomiei locale, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice”.

În același context, art. 4 pct. 4 al Cartei Europene a Autonomiei Locale prevede: „4. Competențele încredințate colectivităților locale trebuie să fie în mod normal depline și întregi. Ele nu pot fi puse în cauză sau limitate de către o altă autoritate centrală sau regională numai în cadrul legii”.

În vederea celor expuse mai sus, sugerăm textul pct. 20 al proiectului Regulamentului privind depozitarea deșeurilor în următoarea redacție: „Se recomandă autorităților administrației publice locale de a lua măsuri ca atât costurile prevăzute pentru organizarea și exploatarea unui depozit de deșeurii municipale, cât și costurile estimate pentru închiderea și urmărirea post-închidere a depozitului să fie acoperite de prețul practicat de operator pentru depozitarea fiecărui tip de deșeu în acel depozit”.

5. Lipsa delimitării dintre autoritățile publice locale de nivelul I și II

În urma analizei textului proiectului Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, se denotă lipsa delimitării dintre APL de nivelul I și II. În acest sens, drept exemplu servește pct. 34 al proiectului Regulamentului supus avizării: „Controlul alimentării și utilizării fondului se realizează de către autoritățile competente ale administrației publice locale pentru finanțe publice, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare”. Astfel nu este clar care anume autorități publice locale se vor ocupa de această obligație prescrisă de proiectul Regulamentului.

Legea privind administrația publică locală prevede expres la art. 1 noțiunile de autoritate a administrației publice de nivelul I și de nivelul II. Astfel, „*autorități ale administrației publice locale de nivelul întâi* sânt autorități publice, luate în ansamblu, care sânt constituite și activează pe teritoriul satului (comunei), orașului (municipiului) pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor colectivităților locale; *autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea* sânt autorități publice, luate în ansamblu, care sânt constituite și activează pe teritoriul raionului, municipiului Chișinău, unității teritoriale autonome cu statut juridic special pentru promovarea intereselor și soluționarea problemelor populației unității administrativ-teritoriale respective.”

Delimitarea dintre APL de nivelul I și APL de nivelul II este de o importanță primordială în elaborarea oricărui act legislativ/normativ care se referă la autoritățile publice locale, deoarece în dependență de nivelul acestora variază structura, efectivul, competențele, capacitățile financiare și funcționale de a executa anumite obligații.

Cu respect,

Viorel Furdui
Director Executiv CALM

*Executor: Daniela Grozavu
Pentru informație adițională contactați 22-35-09*